

בש"פ 2578/20 - מדינת ישראל נגד פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 2578/20

לפני: כבוד השופט י' עמית

המבקשת: מדינת ישראל

נגד

המשיב: פלוני

בקשה (ראשונה) להארכת מעצרת לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה: ב' באייר התש"ף (26.4.2020)

בשם המבקשת: עו"ד סיגל בלום

בשם המשיב: עו"ד רויטל קוצר

החלטה

1. בקשה ראשונה להארכת מעצרו של המשיב לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים).

2. כתב האישום: ביום 4.8.2019 הוגש נגד המשיב בבית משפט השלום כתב אישום הכולל שלושה אישומים, שמייחסים לו עבירות של הפרת הוראה חוקית (שתי עבירות לפי סעיף 287(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק)); איומים (שתי עבירות לפי סעיף 192 לחוק); תקיפה סתם (לפי סעיף 379 לחוק); תקיפת עובד ציבור (לפי סעיף 382(א) לחוק); והעלבת עובד ציבור (לפי סעיף 288 לחוק).

לפי האישום הראשון, המשיב הפר הוראה שניתנה לו על-ידי בית משפט השלום בנתניה במסגרת ה"ט 68865-05-19. ביום 29.5.2019 אסר בית משפט השלום על המשיב להגיע למרפאת קופת חולים מאוחדת ברח' פנחס לבון בנתניה, וביום 5.6.2019 הוארכה ההוראה למשך חצי שנה. ואולם, ביום 16.6.2019 הגיע המשיב למרפאה ודרש לקבל את התיק הרפואי שלו.

לפי האישום השני, המשיב הפר הוראה חוקית של בית משפט השלום בפתח תקווה במ"ת 49937-02-19, איים על עובד בסופרמרקט (להלן: הסופר) ועל שוטר ותקף אותם. ביום 26.2.2019 הורה בית המשפט למשיב לשהות במעצר בית בביתו שבנתניה, למעט בשעות 12:00-14:00, וביום 28.3.2019 הוארכה ההוראה עד תום ההליכים המשפטיים בעניינו. ביום 17.7.2019 סביב השעה 20:10 הפר המשיב את ההוראה, יצא מביתו ונכנס לסופר בנתניה. המשיב לקח בקבוק בירה והחל לשתות ממנו, איים על עובד בסופר והכה אותו בחזה. כשנלקח המשיב לתחנת משטרה, הוא בעט בשוטר ואיים עליו.

האישום השלישי מייחס למשיב איומים, תקיפת עובד ציבור והעלבת עובד ציבור. ביום 30.7.2019 המתין המשיב בתור במיון בבית החולים לניאדו בנתניה, וצולם על-ידי אדם אחר. המאבטח במיון ביקש מאותו אדם שלא לצלם במקום, ובתגובה איים המשיב על המאבטח תוך שהוא מתקרב לעבר פניו. המאבטח ביקש להרחיק את המשיב ממנו, ובתגובה נגח בו המשיב וגרם לו לקרע באף. בעת שנלקח למשטרה, המשיב כינה שוטר כ"היטלר וגרמני".

3. הליכי המעצר: יחד עם הגשת כתב האישום, הגישה המבקשת (להלן: המדינה) בקשה למעצרו של המשיב עד תום ההליכים נגדו. נטען כי יש ראיות לכאורה לביצוע המעשים המיוחסים לו; כי נשקפת ממנו מסוכנות לנוכח המעשים שביצע בתוך כדי הפרת התנאים המגבילים שחלו עליו, מה שמלמד גם שלא ניתן לתת בו אמון; כי לחובתו 6 הרשעות קודמות, לרבות בעבירות אלימות ואיומים, בגין ריצה "מאסרים ממושכים"; כי תלויים ועומדים נגדו מאסרים מותנים ברי הפעלה בני 12 ו-6 חודשים; וכי לפי חוות דעת פסיכיאטרית שהתקבלה, המשיב סובל מהפרעת אישיות אנטי-סוציאלית ומשתמש בסמים.

הדיונים בבקשת המעצר נדחו מספר פעמים, ובתוך כך הוחלף גם הייצוג של המשיב. בדיון שהתקיים ביום 21.8.2019 בבית משפט השלום בפתח תקווה, הסכים בא-כוח המשיב לקיומן של ראיות לכאורה. נקבע כי אין מחלוקת לגבי קיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר, ובית המשפט הורה על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים נגדו. צוין כי נסיבות חייו של המשיב מורכבות: המשיב חסר תמיכה משפחתית; חולה במחלה כרונית; מוכר על-ידי הביטוח הלאומי, אך לדבריו לא זכה לקבל סל רפואי מלא ובקשתו לקבלת גראס רפואי לא טופלה, והוא נאלץ לשכך את כאביו באמצעות שתיית אלכוהול ועישון גראס לא חוקי. עוד צוין כי "כנראה, שימוש זה בגראס ובאלכוהול עמד ברקע ביצוע העבירות, כאשר בידוע הוא שאלכוהול משחרר עכבות"; וכי בנסיבות אלו, ועל רקע קיומן של הרשעות קודמות ושני מאסרים על תנאי, לא ניתן לשחרר את המשיב לחלופת מעצר שאינה מוסדית או שאינה כוללת פיקוח אנושי. בית המשפט הפנה את המשיב לקבלת תסקיר מעצר.

תסקיר המעצר: ביום 10.9.2019 התקבל תסקיר מעצר. שירות מבחן לא המליץ על שחרור המשיב ממעצר, לנוכח מאפייני אישיותו; הסיכון הנשקף ממנו להתנהגות אלימה ולהפרת תנאים; עמדתו השוללת כל הליך טיפולי; והיעדר חלופת מעצר. בתסקיר עלה כי המשיב, בן 40 שהתגורר טרם מעצרו בבית אמו ולא עבד, סובל ממחלה כרונית, מוכר בשל כך במוסד לביטוח לאומי ומאובחן כסובל מהפרעת אישיות אנטיסוציאלית ומהתמכרות לחומרים פסיכו-

אקטיביים; וכי כל בני משפחתו למעט אמו ניתקו עמו קשר. הוזכר כי המשיב מוכר גם למערכת הפסיכיאטרית מאשפוזים במחלקות פתוחות וסגורות ובמחלקה לתחלואה כפולה, וכי שני אשפוזים שלו במחלקה זו הסתיימו עקב התנהלות אלימה ואיומים כלפי הצוות המטפל. צוין כי המשיב שלל שיקום בקהילה טיפולית או טיפול במסגרת מוסדית, כמו גם הפסקת שימוש בסמים. לדבריו, הוא החל לצרוך קנאביס מגיל 16 כדי להתמודד עם כאבי המחלה הכרונית ממנה הוא סובל, אך כיום צורך סמים שונים, לרבות אלכוהול, וכן עושה שימוש לרעה בתרופות, גם בשל מצוקותיו הרגשיות. נמסר כי על אף הפניותיו לשירות מבחן בשנים האחרונות בשל אירועים פליליים שונים, המשיב לא הגיע למפגשים. עם זאת הוזכר כי במסגרת הליך מעצר בשנת 2015 בגין עבירות אלימות נגד אמו, שירות מבחן התרשם מתנהלות אלימה ותוקפנית כלפי האם במהלך השנים; כי הוא חסר מסגרות תמיכה משפחתיות או אחרות; וכי הוא תופס גורמי טיפול וסמכות ככאלו שמתנכלים לו, אינו מבקש סיוע ומתנהל מתוך תחושת קורבנות. בשיחה שניהל שירות מבחן עם המשיב בבית המעצר, המשיב ביקש להשתחרר לבית אמו ומסר שאינו יכול לעמוד בתנאי מעצר בית, בשל מחלתו, ואינו מעוניין להשתלב בטיפול גמילה. עוד צוין כי המשיב התקשה להתייחס להסתבכויותיו החוזרות ונשנות עם החוק, לרוב בהקשרים אלימים; כי ניכר שהמשיב אינו מכיר בדפוסיו התוקפניים והאלימים ובקשייו לווסת דחפים; וכי קיים סיכון גבוה להמשך התנהלות אלימה מצדו, שרמת חומרתה צפויה להיות בינונית.

בדיון שהתקיים ביום 11.9.2019, ביקש בא-כוח המשיב לדחות את הדיון על מנת לנסות ולאתר חלופת מעצר. בדיון שהתקיים ביום 22.9.2019, לאחר שטרם אותרה חלופת מעצר בפיקוח אנושי, בית המשפט הורה על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים נגדו, בהסכמת בא-כוח המשיב, וצוין כי שמורה לו הזכות להגיש בקשה לעיון חוזר ללא צורך בהצבעה על נסיבות חדשות. יצוין כי במהלך הדיון, בית המשפט הורה להוציא את המשיב מהאולם לאחר שצעק.

4. ההליך העיקרי: ביום 4.8.2019 התקיימה הקראה פורמלית של כתב האישום ונקבע מענה לכתב האישום ליום 29.10.2019. לאחר בקשת דחייה מצד המשיב, ביום 10.12.2019 התקיים "דיון גישור", ובסופו צוין בית המשפט כי "הצדדים ניסו ככל שניתן להקשיב לטיעוני הנאשם", כדי לייתר את שמיעת הראיות בתיק, אך מאחר שהמשיב כפר במיוחס לו, נקבעו מועדים לשמיעת ראיות לימים 6.2.2020 ו-23.3.2020. בית המשפט הורה למשיב להגיש מענה מפורט עד ליום 12.1.2020. ביום 6.2.2020 התקיימה ישיבת הוכחות. המשיב ביקש לייצג את עצמו ובאת-כוחו ביקשה להשתחרר מייצוג, אך בא-כוח המדינה התנגד לכך. בהמשך הדיון התנהל ניסיון גישור נוסף, במסגרתו המשיב הודה בחלק מעובדות כתב האישום והוגשו בהסכמה שש אמרות שלו. עד תביעה מס' 1 מסר עדות, שבמהלכה התפרץ המשיב לדבריו מספר פעמים. בית המשפט הורה על קביעת מועד נוסף לשמיעת ראיות ליום 30.3.2020. ביום 23.3.2020 החליט בית המשפט על דחיית מועדי שמיעת ההוכחות בתיק לימים 18.5.2020 ו-25.5.2020 לנוכח מצב החירום המדינה.

על רקע זה הוגשה הבקשה דנן.

5. לא כל אימת שבית משפט נדרש להוראת סעיף 62 לחוק המעצרים, עליו לחזור ולהידרש מבראשית לרציונלים שבבסיס הסעיף ולמאות ההחלטות שניתנו במסגרת זו. בסופו של דבר, במלאכת איזונים עסקינן – איזון בין האינטרסים הנוגדים של חזקת החפות והזכות לחירות של הנאשם מול מידת המסוכנות הנשקפת ממנו אם ישוחרר – והשיקולים הצריכים לעניין הם קצב התנהלות המשפט; המסוכנות הנשקפת מהנאשם לציבור בכלל ולקורבנותיו בפרט; החשש מפני הימלטות הנאשם; ושיבוש הליכי המשפט.

6. אין זה חיזיון נפרץ במקומותינו כי בתיקים הנדונים בבית משפט השלום, מתבקשת הארכת מעצר מעבר לתשעה חודשים. הסניגורית המלומדת טענה כי מדובר בעבירות קלות יחסית המיוחסות למשיב; כי האישום השני הוא בעצם זעקה לעזרה של המשיב, שהודיע לעובד בסופרמרקט כי הוא נוטל בקבוק בירה בלי לשלם, כך שלמעשה, המשיב נעצר לבקשתו-שלו; וכי גם התקיפה המיוחסת למשיב באישום השלישי, לא הייתה מתרחשת אילולא הוסת המשיב על ידי האדם שצילם. עוד הצביעה הסניגורית על כך שעד עתה נשמע רק עד אחד, ובשלב זה לא ברור מתי יתחדש המשפט, נוכח מצב החירום במדינה.

7. מכלול המעשים המיוחסים למשיב מעיד לטעמי על מסוכנותו, וזו משתקפת גם בתסקיר המעצר השלילי שניתן בעניינו. את המעשים המיוחסים לו, ביצע המשיב כאשר תלוי ועומד נגדו כתב אישום, על פיו הוא איים פעמיים על רופאת משפחה בקופת חולים, פעם אחת בעודו מציג בפניה סכין ובפעם השניה כשהוא מניף מקל לעברה. מסוכנותו של המשיב מתחדדת נוכח עברו הפלילי, שכולל חמש הרשעות קודמות, בין היתר בעבירות של תקיפה סתם, איומים, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, החזקת סכין ועוד, והוא כבר ריצה מספר מאסרים העומדים במצטבר על למעלה משלוש שנים. המשיב מתנהג באופן בריוני ובצורה "מופרעת" המטילה חיתתה על הסביבה, וגם התנהלותו בדיונים בבית המשפט, מעידה על חוסר גבולות. הארכת מעצרו של המשיב נחוצה כדי להגן על הציבור מפניו, פשוטו כמשמעו, והמשיב לא הצביע על חלופת מעצר של ממש. אכן, המשפט לא התקדם בקצב ראוי, אך למשיב חלק בכך, ומכל מקום, נראה כי לאחר שיתפוגג הערפל הנובע ממצב החירום של ימי הקורונה, שמיעת ההוכחות לא תצריך ימי דיונים רבים.

8. סוף דבר שאני נעתר לבקשה ומאריך מעצרו של המשיב ב-90 ימים החל מיום 4.5.2020, או עד למתן פסק דין בת"פ 5932-08-19 בבית משפט השלום בנתניה לפי המוקדם.

ניתנה היום, ג' באייר התש"ף (27.4.2020).

ש ו פ ט